

Odluka

Na osnovu članova 22. i 24. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Stojan Marković, Zoran Ivošević, Petar Jeremić, Božo Prelević, Vlado Mareš, Tamara Skrozza, Predrag Azdejković i Tihomir Trišić, na sednici održanoj 26. 6. 2014. godine, većinom glasova donosi

ODLUKU

Tekstom „Nikoliću, imaš li ti imalo stida?!“ objavljenim 31. maja 2014. godine u onlajn izdanju, dnevni list „Alo“ **nije prekršio odredbe Kodeksa novinara Srbije.**

Komisija nije uspela da usaglasi odluku o tome da li je „Alo“ prekršio Kodeks novinara tekstom pod naslovom „Sami stekrivi“, objavljenim istog dana u štampanom izdanju lista. Potrebne većine za odluku da je Kodeks prekršen nije bilo, jer nije uspunjen uslov da „za“ mora da glasa najmanje jedan predstavnik svakog od četiri osnivača Saveta i bar jedan predstavnik javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Tomislav Nikolić, predsednik Srbije, podneo je žalbu ocenjujući da je list „Alo“, objavljivanjem spornog teksta, prekršio odredbe Kodeksa novinara Srbije o istinitosti izveštavanja i odgovornosti novinara, sa namerom da ga na omalovažavajući i podrugljiv način karakteriše kao neko ga ko nema samilosti prema stradanju građana pogođenih poplavama.

On je u žalbi naveo da je „Alo“ najpre zlonamerno promenio suštinu i sadržaj izjave koju je dao 24. maja 2014. godine i to na taj način da je proneto da je predsednik optužio građane da su sami krivi što su se podavili u poplavama. List je zatim, obavljajući fotografiju snimljenu prilikom posete predsednika Srbije i Slovenije Obrenovcu, ispod fotografije napisao da je predsednik, nakon te izjave sada i gestikulacijom, koja je protumačena kao „sami ste krivi“, pokazao šta misli o unesrećenom narodu. Autor teksta navodi da je predsednik time „iskaza o svako odsustvo sa osećanja prema stradalima u poplavama“.

Tomislav Nikolić je istakao da se sve vreme ponašao u skladu sa Ustavom i Zakonom o vanrednim situacijama, po kojima predsednik nema nikakva ovlašćenja da sprovodi mere u vanrednim situacijama, već to radi Vlada. On je, ipak, zvao predsednike mnogih država i tražio pomoć, supruga i on su lično donirali 1,8 miliona dinara, a uz pomoć fondacije „Dragica Nikolić“ organizovao je prikupljanje pomoći i slanje građevinskih mašina i kamiona u poplavljena područja. „Smatram da je u ovom slučaju, pored mogu gleda, kao i integriteta predsednika Republike, povređen i interes čitaoca koji je, na bazi pretpostavi od strane novinara, pogrešnim prikazivanjem činjenica doveden u zabludu i tako sprečena da sazna istinitu, tačnu i potpunu informaciju.

U odgovoru na žalbu Dejan Vukelić, glavni i odgovorni urednik lista „Alo“, ističe da Kodeks nije prekršen, te da je Redakcija ovim tekstom htela da ukaže na „kontinuirano neprimereno ponašanje predsednika tokom i posle poplava“. Redakcija lista i dalje veruje da je njegova poruka Obrenovčanima skandalozna i da se ne može tumačiti drugačije nego onako kako su oni to uradili. „Predsednik je unesrećene građane vrlo jasno optužio da su odgovorni za tragediju koja ih je zadesila jer se ‘država izvanredno snašla, Vlada je besprekorno obavila svoj posao, ali građanima nije vredelo što smo ih svi molili, pa su danas valjda shvatili‘.

Predsednik je time uvredio žrtve i poneo se nečasno, čime je kao građanin Tomislav Nikolić naneo nemerljivu štetu ugledu institucije predsednika Republike na čijem se čelu trenutno nalazi“, navodi se, između ostalog, u odgovoru i dodaje da je „Alo“ iskoristio pravo da kroz satirično grafičko rešenje zaštiti instituciju predsednika od neprimerenog ponašanja pojedinca koji obavlja tu funkciju.

Članovi Komisije za žalbe ocenili su da list nije zlonamerno promenio suštinu predsednikove izjave: „ovo je za građane velika opomena, ako im nije vredelo što smo ih molili, upućivali apele preko svih medija da se evakušu i da nas poslušaju, danas su valjda shvatili. Da je samo bilo malo više saradnje da bismo izbegli ljudske žrtve, a materijalne žrtve ne možete da izbegnete, ali možete da popravite. Ljudske žrtve možete da izbegnete, a ne možete da popravite, u tome je sva razlika i sva nauka posle ove poplave“. Novinari su, po mišljenju komisije, izneli svoj vrednosni ud o onome to je predsednik rekao, zbog čega se ne može govoriti o tome da je Kodeks rekršen neistinitim izveštavanjem.

Budući da je tekst u štampanom izdanju, sasvim drugačije opremljen, mišljenja članova Komisije bila su nešto drugačija. Šest članova Komisije smatralo je da Kodeks nije prekršeni u ovom slučaju, dok

su dva člana Komisije smatrala da jeste i to time što se na osnovu gestikulacije zaključuje kako Nikolić razmišlja, odnosno što se pretpostavka redakcije o tome šta on pokazuje predstavlja kao činjenica. Oni su takođe smatrali da su neprimereni i izrazi da je predsednik došao na safari, kao i da obezbeđenje ima zadatak da ga zaštiti od poplavljenе sirotinje, dok su ostali cenili da je "tekst mogao da bude pristojniji", ali da se ne može govoriti o kršenju Kodeksa. Iako je dve trećine prisutnih članova Komisije glasalo za to da nema povrede Kodeksa, odluka, ipak, nije doneta jer nije ispunjen uslov da „za“ mora da glasa najmanje jedan predstavnik svakog od četiri osnivača Saveta i bar jedan predstavnik javnosti.

Beograd, 26. 6. 2014.

Predsedavajući
Stojan Marković